

CITATELJI! Prosimo, pogledjte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošne višanja cen, potrebuje delovanje. Skušajte in vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 81.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 28, 1943. — SREDA, 28. APRILA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

2c
NA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Svobodni sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

OSISKA ČRTA V TUNIZIJI POKA

Francoška armada je vdrla v predmestje Pont du Fahsa in osiška bojna črta se je upognila tako pri Pont du Fahsu kot v okolici Medjez el Bab. Poročila s fronte pravijo, da je velika odločilna bitka že prav blizu.

Navzlic močnemu nemškemu odporu so zavezniki dospeli že 23 milj do Tuniza in še bližje Bizerti.

Deset milj pred Mateurom pa so bili Amerikanci, ki so napadali Djebel el Azzog, prisiljeni nekoliko umakniti se pred silnimi nemškimi protinapadi. Pri vsem tem pa so zavzeli Djebel el Ajred južno od Jefne in zapadno od Materna.

Francozi, ki so dospeli v predmestje Pont du Fahsa, nadaljujejo svoj pritisk na sovražnika po gorski pokrajini, ki je posejana z minami.

Pont du Fahs so vrata do tunijske visoke gorske planote, za katero zavezniki ne bodo imeli več nobene naravne ovire. Druga francoška armada, ki se bojuje na skrajnem severu od Sredozemskem morju blizu jezera Achkel in 23 milj od Bizerte, je zopet napredovala tri milje ter je vjela več nemških in italijanskih vojakov ter zaplenila veliko množino vojnega materiala.

Ameriška armada pod poveljstvom gen. Pattona prodira zapadno od Achkel jezera, ki se nahaja samo 17 milj zapadno od Bizerte. Južno od Jefne se osiška armada tako naglo umika pred Amerikanci, da nima niti časa pokopati svoje mrličje. Na tem kraju nastopuje armada generala Pattona najmočnejše utrjene osiške gorske vrhove.

United Press poroča, da so Amerikanci, ki prodirajo proti Mateuru, v torek zavzeli Sidi Nsir, 12 milj jugozapadno od Mateura.

Na osrednji fronti je angleška prva armada napredovala 11 milj ob cesti, ki pelje od Medjez el Bab do Teouburte ter dospela do železnice v Toumu, od koder je samo še 23 milj do Tuniza.

Hitler še vedno pošilja pomoč Rommelovi armadi, toda zavezniki letalci so pridno na delu in so v nekem konvoju z bombami zadeli pet ladij.

Na južnem koncu fronte, kot pravi neko poročilo, je angleška osma armada malo napredovala.

Gen. Bernard Montgomery, poveljnik angleške osme armade

Ameriške letelce trdnjave so iz Tunizije poletele zelo daleč ter so bombardirale Grosseto letališče, 80 milj severozapadno od Rima, drugi ameriški bombniki pa so iz Osrednjega vzhoda vrgli 125 ton bomb na Bari ob južnem Jadranu. Angleški aeroplani z Malte pa so bombardirali razne kraje na Siciliji in Sardiniji.

Multimilijonarjeva družina žrtev požara

Chicago. — V predmestju Winnetka je pogorela velika hiša Roberta Rolosona, 39 let stara direktorja United Air Lines in v plamenih je našel smrt on ter njegova žena, 12-letna hčerka Cary in petletni Edvard. Živ je ostal samo devetletni Robert, katerega so ognjegasci rešili iz plamenov, ko so z lestvo dosegli okno njegove spalnice, ki še ni bila vsa zajeta v ognju, kot ostali del 23-sobnega doma. Ognjegasci so rešili tudi dve služkinji, niso pa mogli rešiti ostalih članov družine, ker radi plamenov niso mogli več do njih.

Preostali deček bo menda podedel pet milijonov dolarjev, a tragedija njegove družine mu bo najbrž dokaj zagrenila življenje.

"NEMŠKI SPOMENIK NA VOLGI"

Na sliki je videti nemški poljski top, ki so ga Nemci zapustili v umiku pri Stalingradu

POROKA "MRTVE" NEVESTE

New York, 26. aprila. — V tukajšnji katedrali sv. Patrika je bila danes poroka bolničarke Helen Jurewitz in narednika John J. Currana. Poroka je bila vredna posebnega zanimanja radi tega, ker je bila nevesta pred letom dni proglašena za mrtvo in se je bralo v ravno tej katedrali zanjo črno mašo, katere se je udeležilo mnogo prijateljev in znancev bolničarke, o kateri so vsi menili, da je našla smrt v valovih, ko se je pogreznila ladja, na kateri se je vozila.

Kmalu potem, ko se je brala maša za dušo dozdevne pokojnice, so našli mornarji nekega dne na morju splav, na katerem je bila omenjena pogrešana bolničarka v družbi še ene bolničarke in dve britskiji ter pet norveških mornarjev. Bolničarki sta tekom 19 dni ko je bil rešeni splav prepuščen valovom skrbeli za ranjene in bolne mornarje, katerim so v hudem mrazu omrznile noge. Iz spodnje obleke mornarjev so napravile potrebne obveze in tako rešile fantom življenje.

Ko je bila pogrešana skupina pripeljana na kopno, so bili mornarji, kot bolničarki sami, sestradani in vsi premrli od mraza in prestanega trpljenja na odprtem morju.

Helen Jurewitz je bila pozneje odklikovana za njeno pogumnost in vztrajnost, katere je pripomogla, da se je vsa skupina vzdržala tako dolgo, da so bili najdeni in rešeni. Miss Jurewitz je doma iz South Amboy, New Jersey.

Blum in Daladier v koncentracijskem taborišču

Washington, 26. apr. ONA. — Bivši francoski premier Leon Blum in Edvard Daladier, ki je bil tudi premier Francije, sta sedaj zaprti v koncentracijskem taborišču v Sachsenhausen blizu Berlina v Nemčiji. Francoski general Gamelin pa je bil poslan v trdnjavo Koenigstein, iz katere je pobegnil Nemcem gen. H. Giraud.

Ruska fronta Nevolje kongresa radi dostave olja Španiji

Včeraj so ruski aeroplani, poljski topovi in zakopni možnarji obstreljevali nemške utrdbne, ceste in letališča od Kubana na Kavkazu pa do Volhova južno od Leningrada.

Kot pravi rusko polnočno poročilo, je bilo na fronti ob Kubanu na letališču uničenih 12 nemških aeroplanov, v zraku pa so ruski letalci izstrelili nadaljnjih 5 sovražnih aeroplanov.

Južno od Balakleje ob Donecu so ruski letalci napadli železniško postajo ter uničili več vlakov ter izstrelili en nemški bombnik.

Na fronti pred Smolenskim je ruska artilerija razbila celo vrsto nemških zakopov in ko so Nemci iz njih bežali, so jih pokosile ruske strojnice.

Ruska fronta zadnje dni ni posebno živa in poročila s fronte ne naznaja kakih večjih bojev. Obe sovražni armadi se pripravljata na velike boje, ki morajo vsak čas priti.

Medtem pa je Hitlerjev list "Voelkischer Beobachter" prinesel zemljevid, na katerem je označena ruska bojna črta.

Kot je razvidno iz tega zemljevida, se pričanja fronta pri Leningradu na severu in teče ob reki Volhov do Novgoroda, nato se zavije okoli Ilmskega jezera ter se raztegne proti Veliki Luki, blizu letske meje, od koder se nadaljuje proti jugu vzhodno od Smolenska in Orela, nato ob Harkovu do Doneca ter prihaja do Azovskega morja blizu Taganroga.

GROŽJA ŠE NI DOVOLJ

General Brehon B. Somerwell, poveljnik zalagalnega oddelka ameriške armade, je povedal, da zavezniki armade ne bodo preskrbljene z vsem potrebnim vojnim materialom do konca letošnjega leta, ameriška armada pa bo dobila šele dovolj vseh vojaških potrebščin do konca prihodnjega leta.

General Sumerwell je podal svoje poročilo na seji Ameriške trgovske zbornice v hotelu Waldorf-Astoria v New Yorku. Rekel je, da Amerika izdeluje velike množine orožja in drugega za vojno potrebnega materiala, da pa zelo primanjkuje je parnikov, ki bi prevažali vojne potrebščine na razne fronte.

General McNair boljši

Stanje generala Lesley J. MacNaira, poveljnika ameriških čet, ki je bil ranjen, ko je pregledoval aktivnost čet v Tuniziji, se je obrnilo na boljše in se pričakuje, da bo kmalu okreval. Ranjen je bil v glavo in v pleča. Zdravit se bo prišel domov samo v slučaju resne potrebe.

Nosilka letal splovljena

Norfolk, Va. — Včeraj je bila splovljena v morje nova nosilka letal, ki je bila krščena z imenom "Intrepid". To ogromno novo matično ladjo so pričeli graditi šest dni pred napadom na Pearl Harbor. Ladji je bila botrica žena podadmirala John Howard Hooverja.

Washington, 26. aprila. — V kongresnih krogih je bilo opaziti očitno ovznemirjenost in nejevoljo zaradi Španiji poslanega olja.

Državni departament je priznal, da je odobril pošiljatev 200 tisoč galon prečiščenega olja, ki je bilo pred kratkim poslano v Španijo iz Philadelphije, toda je to odobritev zagovarjal z utemeljitvijo, da je bilo že vnaprej preiskano kakaj se bo olje v Franciji Španiji porabilo. Poslano je bilo, ko je bilo gotovo, da ne bo prišlo v roke Hitlerju oziroma osišču.

Kongresniki so se ob tej novi zadevi spomnili kritike, ki je bila v teku pred dvema letoma, ko je bil državni departament tudi dovolil, da se je pošiljalo v Španijo važni material. Takrat je kongresni pododsek za vnanje zadeve poklical uradnike državnega departamenta na zaslišanje.

Nekateri kongresniki in drugi krogi v Washingtonu so danes ugibali, če ne bo morda prišlo do enakega zaslišanja tudi to pot.

V tej najnovejši zadevi je prišlo na svetlo, da tajnik notranjih zadev, Ickes, ki je tudi petrolni administrator, ni bil nič vprašan glede tega, če se naj pošlje olje tako dvomljivo nevtralni deželi, kot je Francova Španija.

Ickes, ki je ustavil pošiljanje avijatičnega gasolina na Japonsko vkljub protestom državnega departamenta pred nekaj leti, je menda precej jezen, ker je državni departament odobril pošiljanje olja Španiji. Jezilo ga je že zadnjič, ko je bilo poročano, da je rekel ameriški poslanik v Španiji, Carlton Hayes da ima Španija na razpolago več olja, kot vzhodni predel Združenih držav.

Državni departament pa je vzel vso krivdo in odgovornost nase, ter je poudaril, da je olje odpeljal španski tanker in da je bilo poslano olje posebne vrste, katero je uporabno za karkotno industrijo in za transportacijske svrhe. To olje je sedaj moč dobiti samo v Ameriki.

Department je izjavil, da se je dogovorilo natančno kakaj bo to olje porabljeno. Preiskavo so izvršili ameriški uradniki. Olje je bilo poslano na podlagi dogovora, kateri je bil narejen z vednostjo in s posvetovanjem pri britskih oblastih in po katerem je dovoljeno pošiljati oziroma prodajati Španiji neko omejeno kvoto petrolejskih produktov v zameno za katere dobita Anglija in Amerika v Španiji gotov potreben material.

Odposlanje pomoči Rusiji

New York, 26. aprila. — Mr. Edward C. Carter, predsednik RWR je v svojem poročilu o odposiljkah v Rusijo dejal, da se je v prvem četrtletju tega leta odposlalo v Rusijo vsak mesec za en milijon dolarjev vrednosti zdravil in drugih potrebščin.

Poročilo tudi navaja, da je bilo od početka ustanovitve RWR odposlanega v Rusijo vsega skupaj za \$7,915,764.54 blaga oziroma zdravilskih in drugih potrebščin.

Poroča Jugoslav Information Center, New York

Iz Jugoslavije

RAZMERE NA HRVAŠKEM

Švicarski list "Vaterland", ki izhaja v Lucernu, objavlja dne 19. marca članek z naslovom "Današnja Hrvaška":

Večina hrvaškega naroda ne priznava ustaške vlade. Maček je svojim pristašem še vedno vzor in prerok; njegov vpliv v kmečkem prebivalstvu je še vedno ogromen.

Vsi poskusi in vsa prizadevanja izdajalcev, da bi se pobotali z njim, so se izjalovila. Hrvaški in nemški posredovalci se zastoj trudijo, da bi ga pregovorili. Najvplivnejši posredovalec, minister Lorković, je moral celo javno priznati svoj neuspeh. Le maloštevilni so oni pristaši dr. Mačeka, ki so privolili v sodelovanje. Ako bi današnja vlada na Hrvaškem začela z represalijami proti kmečki stranki in njenim predstavnikom, ki se zaletela v zid iz granita.

Tudi zadnji poziv, ki ga je ministar Nikšić naslovil Mačekom in pripadnikom, je ostal brez uspeha. Poskusi, pridobiti si simpatije naroda so se tako popolnoma ponesrečili, da je bil sabor razpuščen in da so na njegovo mesto postavili državni svet, v katerem so vsi člani uradno imenovani.

Zagreb kaže sicer precej slabo mira, toda kljub temu je opaziti, da je on del, v katerem je nastajala vlada, močno zastražen; toliko je tam oddelkov ustaške stranke in policije, da nikdo ne veruje v ta navidezni mir.

Že nekaj kilometrov od Zagreba pa se začne ozemlje upornikov. Uradna "siva knjiga" poroča o njihovem delovanju in o povdarja neštevilna "zverstva četnikov"; molči pa o težkih represalijah, ki jih vrši hrvaška vlada.

Švicarski list zaključuje:

"Med uporniki se nahajajo vsi Srbi in večji del muslimanov, katere uradni krogi sicer smatrajo za Hrvate, ki pa sami tega nikakor nočejo priznati."

Pustošenje Jugoslavije

Iz Berna poroča A. P. dne 14. aprila. — Jugoslovanski krogi izjavljajo, da so dobili poročila o popolnem porušenju vasi Ladjevce in Paklenica na Hrvaškem. Ti kraji se nahajajo v srezu Novska in so bili zrušeni z zemljo za kazen, ker je bil v bližini Siska, vlak poln nemških čet, vržen iz tira.

V Srbiji, so Nemci in Bolgari ubili sedem kmetov v Dupriah, a 18 v Pomoravlju. Vas Dragačevo je bila zažgana, do čim so Guebrovac deloma porušili in zapelili.

Ameriški radio o bojih v Jugoslaviji naglašala veliki obseg operacij

Znai ameriški radio komentator pri National Broadcasting Company, Don Goddard, je v svoji oddaji, posvečeni ameriški javnosti, poročal o bojih v Jugoslaviji.

"V današnjih vesteh se nahajajo novi podatki o teh bojevitih četnikih. To so, kakor veste, moške nepremagane jugoslovanske armade ... moške, ki se bore pod vodstvom generala Draže Mihajlovića. Ta vojska je dobila ojačenja letal, tankov in oklopnih vozov ... in še drugega orožja.

"Danes zgodaj zjutraj (23. aprila) pa smo dobili brzojavko iz Berna, ki poroča, da vodijo jugoslovanski gerilci v svojem težkem planinskem terenu vzdolž Jadranskega morja pravo pravostvo vojno proti četam osišča.

"Druga poročila iz Budimpešte trde, da so boji v Bosni in Srbiji "resnične vojne operacije."

"Najnovejše italijansko priznanje razodeva veliki obseg gerilskih operacij. Vrhovno poveljstvo Ducejevo poroča, da je več od 3,000 italijanskih vojakov ali poginilo, ali pa drugače izgubljenih v bojih z jugoslovanskimi patrioti." — JIC.

ANGLEŽI BOMBARDIRALI DUISBURG

Mogočni angleški štirimotorni bombniki so včeraj bombardirali Duisburg v Nemčiji, največje rečno pristanišče v Evropi. Napad je trajal 45 minut in se more primerjati z napadom 1000 bombnikov na Kolin 30. maja lanskega leta. Vrhovno poveljstvo poroča, da je več od 3,000 italijanskih vojakov ali poginilo, ali pa drugače izgubljenih v bojih z jugoslovanskimi patrioti." — JIC.

Duisburg je veliko industrijsko mesto ter križišče več železnic in ima 450,000 prebivalcev. Leži ob izlivu Ruhr v Reno.

Pri tem napadu je bilo izstreljenih 17 angleških aeroplanov.

Beneš pride v Ameriko

London, 27. aprila. — Edvard Beneš, predsednik Čehoslovaške, bo prišel sredi meseca maja v Washington, kjer bo ostal kaka dva tedna.

Tekom svojega obiska v Washingtonu, bo imel Beneš razgovore s predsednikom Rooseveltom in državnim tajnikom Hullom. Ob tej priliki pa se bo tudi udeležil seje senatnega in kongresnega odseka za vnanje zadeve.

Mr. Beneš bo za časa svojega bivanja v Ameriki podal več predavanj, ter bo šel na uradni obisk v Kenado. Pričakuje se, da bo šel enkrat poleti v Moskvo.

GLAS NARODA

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Huda, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisement on Agreement.

Na celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za Št. delc. \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1243

JUGOSLOVANSKO PODTALNO DELOVANJE

Nadaljevanje govora, ki ga je imel dr. Joseph Goričar v Manhattan Centru v New Yorku:

Pa to še ni bilo dovolj nesreč za Jugoslavijo; zabeležiti moramo tudi, da so madžarski fašisti pobili na desetisoče Srbo-Hrvatov in sicer le v prvi dobi vojne in med njimi tudi večje število židov.

Že v Budimpešti smo slišali o moritvah srbskega prebivalstva od hiše do hiše. Med 25. in 27. januarjem lanskega leta je bilo samo v Novem Sadu poklanh 5 do 6 tisoč Srbov. To nesrečne žrtve so peljali na breg Donave ali pa na pokopališče. Slekli so jih do nagega, nato pa pobili. Nekatere so pomotali žive skozi luknje v ledu v vodo. Otroci od 5 do 15 let se niso hoteli sleči, nakar so jim fašisti z bajoneti razrezali obleko in držec jih za vrat z eno roko, so jih z drugo bili z revolverjskim ročajem po glavi. Marsiktera mati, četudi naga in z žico zvezanimi rokami se je vrgla na svojega otroka, da ga ščiti.

K temu dodajte še postopa nje srbskega kvizlinga feldmaršala Milana Nedića, zadnjega jugoslovanskega vojnega ministra. Še grše je bilo delo nekaterih voditeljev srbskega podtalnega delovanja, ko so prešli k Nemcem in Italijanom ter se sedaj odkrito bore proti onim patriotom, ki umirajo za osvobodjenje svojega naroda izpod fašističnega jarma.

Ko gledate na to čedno polje fašističnih zločinov, fašističnih barbarstev in nenavadnih intrig, boste boljše razumevali neumrljivi uporni duh jugoslovanskih partizanov in jugoslovanske narodne osvobodilne armade, ki je sestavljena iz vseh razredov in narodnosti.

Jedro partizanske armade je bil oni del srbskih četnikov, ki so zapustili Družo Mihajlovića, da se bore še dalje in da ne sede mirno, medtem ko fašistični vpadniki morš Srbe, Hrvate in Slovence. Ta osvobodilna armada ne čaka na naš vpad, temveč se neprestano bori, da svojo domovino osvobodi od fašističnih vpadnikov in da jo očisti domačega fašizma.

Ti partizani se bore v pravem duhu boreče se Rusije. Zato se ljudem, ki ne poznajo spletke balkanske politike, zdi čudno, da jugoslovanska vlada v zamejstvu naziva partizane mednarodne tolovaje, zločince, komuniste. In to je bilo z veseljem poročano v tukajšnjih sovražnih časopisih.

Žalostno je slišati, da naše brate in sestre, ki pobijajo fašiste, nazivljajo tolovaje in zločince, mesto da bi jih imenovali prave svete križarje. Od časa do časa tudi berete v časopisih, da se jugoslovanski narod boji Rusije. Pa ravno nasprotno je resnica. Priprosti jugoslovanski narod le predbro ve, da ga more pred fašistično sodrgo rešiti samo Rusija skupno z Združenimi narodi.

Ravno tako ni prav nič čudno, da skušajo tuji vplivi očrnuti vlado v Bihaču, kateri nedejluje liberalni in demokratski dr. Ivan Ribar, sodelavec pokojnega ljube Davidovića, največjega demokrata predvojne Srbije in pravega voditelja Srbov. Stari nazadnjaki zasledujejo staro proti-rusko politiko zadnjih dvajset let. Vneti so samo za to, da prično, kjer so prenehali, ko so zbežali iz dežele in so prepustili narod njegovi kruti usodi. Nasprotno pa je jugoslovanski narod posebljeni novi duh Jugoslavije, ki želi tesno sodelovanje z Rusijo in se boriti do konca proti vsaki korupciji, ki je isto kot fašizem.

H keneu pa na tem zborovanju pozdravimo našega vrhovnega poveljnika predsednika Roosevelta in mu, ki ga obkoljuje toliko močnih sovražnikov, obljubimo svojo neomahljivo pomoč. Ako ne bi bilo njega, kje bi bili mi danes?

ZA ZMAGO KUPUJTE VOJNE BONDE IN ZNAMKE

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 West 26th St., Chicago, Ill

Naše podružnice.

Vsaka narodna organizacija se prav dobro zaveda neovrgljivega dejstva, da more biti v svojih stremljenjih uspešna le tedaj, če si pridobi močno zaslombo pri ljudeh, med katerimi se ima vršiti njeno delovanje.

Slovenski ameriški narodni svet je narodna organizacija, ki se je porodila na stajajo uspelem Slovenskem narodnem kongresu v Clevelandu lanskega leta. Zato velja po vsej pravici za eno najvažnejših zadev vsega ameriškega slovenstva in je povsem dosledno, da si išče opore v prvi vrsti med vsemi slovenskimi Amerikanci.

Ker si je naš narodni svet svoje podrobno poslovanje in delovanje zamislil po načrtu krajevnih postojank, ki jim pravimo podružnice, se tista zaslomba najboljše izraža v njih številu in moči njihovega članstva. To oboje je najboljše merilo dobre volje naših ljudi in naših skupnih naporih in prizadevanjih za cilje, za katerimi stremi ta naša narodna organizacija.

Brez podružnic bi bile vse resolucije našega narodnega kongresa neizvedljive — bi bile le prazne besede.

Podružnice so zaštran tega hrbtnica Slovenskega ameriškega narodnega sveta in potrebne je, da se ustanovijo v vsaki slovenski naselbini širom po tej deželi.

Delavnost naših podružnic.

Hrbtnica človeškega telesa ima dve glavni nalogi v svojem delovanju. Od nje je odvisna moč vseh drugih telesnih udov ali tako rekoč vsega telesa. Če je hrbtnica šibka, je slabotno celo telo. Po svoji glavni nalogi služi hrbtnica celotnemu telesnemu ustroju za največjo oporo, brez katere si ne moremo misliti zdravega in krepkega telesa.

Kakor je omenjeno že zgoraj, so naše podružnice hrbtnice te naše prepotrebne in zelo pomembne narodne ustanove. Za

to imajo tudi one v glavnem dvojno nalogo. Prvič jim je treba skrbeti za to, da ima Slovenski ameriški narodni svet za svoje poslovanje in delovanje vedno dovolj denarnih sredstev na razpolago, in drugič morajo biti vsak čas pripravljene pomagati svetu pri vseh njegovih prizadevanjih, zlasti pa pri razdeljevanju propagandnega gradiva za seznanitev drugih ameriških ljudi z našimi skupnimi cilji in smotri, potem pri pritekanju na vladne kroge in druge vplivne osebnosti nesrečnemu slovenskemu narodu onkraj morja v prid itd.

Že samo iz tega razloga bi morala biti hrbtnica našega narodnega sveta sestavljena iz kar najštevilnejših členov in vsa društva slovenskih narodnih in krajevnih organizacij si naj bi ustanovila naše podružnice. Vrhu tega pa bi morale biti naše podružnice zelo številne še tudi zato, da bi mogla vsa morebitna narodna zborovanja te organizacije napraviti kar najboljši vits na ameriško javnost; kajti poleg svetovnih odborov imajo le še naše podružnice pravico do zastopstva na takih skupščinah ali kongresih.

Do 17. aprila se je prijavi v ta urad 33 podružnic. Te zastopajo 12 držav in sicer California, Colorado, Illinois, Kansas, Michigan, Minnesota, Missouri, New York Pennsylvania, Ohio, Wisconsin in Wyoming. Domala vse te podružnice so več ali manj delavne in se v polni meri zavajajo svojih nalog in dolžnosti.

Med najdelavnejše je prištevati naše podružnice št. 1. v Detroit, Mich.; št. 2. v Chicago, Ill.; št. 5. v Rock Springs, Wyo.; št. 7. v Little Falls, N. Y.; št. 24 v Virden, Ill.; št. 25. v Chicagu, Ill.; št. 29. v Fredericktown, Pa.; št. 30 v Sharon, Pa.; št. 31. v Pueblo, Colo. št. 32 v Cleveland, O. in št. 33. v Bridgeport, Ohio.

Do 17. aprila so nam poslate svoje prispevke sledeče podružnice:

SONART REKORDI

Lepe Melodije!
Št. M571—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka
Duguesne University
tamburica orkester
Št. M575—Terzinska polka
Na planinah—valček
Jerry Koprivsek in orkester
Za toz centil in cene pošle se obrnite na: JOHN MARSHALL, Inc., 463 W. 42nd St., New York

št. 1. SANS	\$400.00
št. 5. SANS	150.00
št. 6. SANS	17.50
št. 7. SANS	596.00
št. 8. SANS	13.80
št. 9. SANS	6.65
št. 12. SANS	51.00
št. 15. SANS	11.50
št. 19. SANS	25.00
št. 24. SANS	21.25
št. 25. SANS	20.00
št. 29. SANS	53.00
št. 31. SANS	14.00
št. 32. SANS	6.11

Kakor je razvidno iz raznih dopisov v naših listih, je bilo ustanovljenih še nekaj podružnic, ki se pa doslej še niso prijavile v ta urad. Prav bi bilo, če storijo to nemudoma, da dobijo vsaka svojo številko in pa potrebne napotke za poslovanje in delovanje.

Nekaj splošnih navodil.

Kdor ima poslati prispevke SANSu v pomoč, naj to stori na tole ime: Slovenian American National Council, 3935 W. 26th St., Chicago, Ill.

Kdor potrebuje kaka pojasnila ali navodila, naj se obrne naravnost do nas na gornji naslov, pa mu bo najprej in najbolje ustrezno.

Vsaka nova podružnica naj se nemudoma prijavi semkaj, da dobi svojo številko, se vpiše v knjige in prejme uradno potrdilo za poslano prispevke. Obenem pa naj tudi ne pozabi omeniti, koliko članskih izkaznic ji je treba. Te že imamo v zalogi in smo jih razdelili že malo več kakor 1000.

Podružnična pravila se ne bodo tiskala, pač pa bodo v kratkem vsem slovenskim listom poslana v priobčitev.

Podružnične poslovnice se bodo izdajale, čim dobimo iz Washingtona številko svetovne poslovnice, ki je ustno že dovoljena.

PES ZA ZRAČNO ZAŠČITO.

V madžarskem mestu Osongradu imajo psa za zračno zaščito. Kuža je že od svojega rojstva zaprisežen sovražnik letal. Čim začuje ropotanje motorjev, prične lajati, toda svoje jeze ali strahu ne obrača proti letalu, kajti pasi razum mu je že povedal, da bi bilo to brezuspešno, temveč napodi vse kokoši in gosi na dvorišču v kokošnjak, potem pa steče v klet in se skriva v jamo, ki so jo tam izkopalj nalašč za ta namen. Šele tedaj, ko motorjev ni več slišati, in ni nobene zračne nevarnosti več, se pes znova pojavl, da pogleda po hiši, ali je vse v redu. Pri tem ni psa nihče zadrževal v to smer, sam od sebe se je izučil za prvega psa zračne zaščite. Čudno je, da natančno razlikuje brnenje letalskih od vseh drugih motorjev, ni na svetu avtomobilskega motorja, ki bi ga mogel tu ukantiti.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES ozirnoma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam to priročno

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

VTISI S PRIREDBE POMORSČAKOV

Na velikonočno nedeljo so imeli newyorški jugoslovanski pomorščaki veliko koncertno prireditev in ob tej priliki so imeli tudi govornika, ki je povedal nekaj prav potrebnih in važnih besed.

Besede govornika so bile tembolj važne, ker jih je podal ameriški radijski komentator Gailmore, ki je navzočim dejal, da naj ne bodo nikar razočarani nad politiko, ki se jo igra v nekaterih krogih, ker ameriško ljudstvo, kot tako, bo dalo hrbremu jugoslovanskemu ljudstvu zadoščenje in priznanje, ko bo prišel čas zato.

Nato je Gailmore povedal, kako je bilo doseženo, da so bili spuščeni na svobodo jugoslovanski pomorščaki, katere se je držalo na Ellis Islandu. Besede, katero so zastavili za te pomorščake nekateri Amerikanci, je odprla vrata na svobodo 16 pomorščakom in nadaljnjih 16 bo spuščeni na prosto v kratkem.

Tako moč ima beseda iz ljudstva, je poudaril Mr. Gailmore, ki je tudi povedal, da je v New Yorku okrog tristo brezposelnih jugoslovanskih pomorščakov, katere bi kravro potrebovali na amer. ladjah, toda zaradi nerazumljivih neredb je jugoslovanski pomorščak primoran, da služi samo na ladjah jugoslovanske mornarice, ker pa te mornarice ni, morajo biti fantje, ki ne morejo biti upošljeni na tistih jugoslovanskih ladjah, ki so v službi zaveznikov, brez dela, ter brez za služka.

Tudi o takih krivicah bi moralo ameriško ljudstvo spregovoriti svojo besedo, da bi pomagalo sprostiti vse sile, ki bi nam mogle čimprej prinesiti zmago. Neustrašeni jugoslovanski mornarji so dokazali, da so naši iskreni in dobri zavezniki.

Rusija opominja Bolgare

Uradni list ruske vlade "Izvestija" je prinesel oster uvodnik, ki opominja Bolgare, da narod Sovjetske Unije ne pozablja na to, da se Bolgarski zdaj v teku 25 let, že drugič nahaja v taboru sovražnikov.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.

in nobenega vzroka ni, da jim ne damo vsem prilike sodelovati pri našem vszmem delu za zmago nad ošičem, katerega oni prav res in iz vsega sreča sovražijo ter ga žele čimprej poraziti neglede na nevarnosti, ki so v zvezi z njih nevarnim delom dostavljanje materijala zavezniškim četam.

Ko sem tako poslušala Gailmora, Zlatko Balokovića in Babina, ki so vsi brez kakršnega-koli oklevanja in cincaanja upodarili v svojih govorih, da stojijo trdno na strani naroda in nikogar drugega, kot naroda, katerega sveto voljo bo spoštoval in upošteval izseljeni narod Hrvatov v Ameriki, sem se nehote činično nasmešnila ob misli, da se pri nas včasih nekaj menimo, da bomo morali skušati napraviti spravo med brati Hrvati in Srbi.

Bože pomiluj, kako naivno se mi je zdelo tudi semo misliti na to našo dobrohotno misel mirovnega poslanstva, ker Hrvati očitno vedo kje je njih mesto, zakaj iz besed njih voditeljev je razvidno, da narod srbski in narod hrvatski pomeni zanje vse nekaj drugega, kakor ps se hoče od nekaterih strani prikazati. Na klike gosspode, ki je izmnožavala narod Šubov, Hrvatov in Slovencev od samega početka Jugoslavije, se naši delavni in razumni hrvatski bratje ne ozirajo in jih ignorirajo, kakor, da jih nikdar ni bilo in jih nikdar več ne bo. (Samo na straži so, da vidijo, kaj se godi za kulisami, kjer se ne kuha nič dobrega za ubogo gmajno, katera sedaj neizmerno trpi pod peto fašizma in nacizma.)

Prav resno sem si mislila na tej priredbi, da bi nemara ne bilo nič napačne, če bi mogli mi sami stati na tako gotovih nogah glede našega odprnega naroda v domovini, kakor stoje bratje Hrvatje glede svojega. Mi z našo upogljivo hrbtnico "obžalujemo" dejstvo, da se je narod doma uprl na tak način, da nam ni mogoče enostavno prikimati ter pri tem vedeti, da se ne bomo nikjer zamerili.

Napačno bi tudi ne bilo ako bi znali, kakor bratje Hrvati v New Yorku pridobiti za našo stvar ljudi, ki se ne boje odločne povedati, da imajo Slovani pravico, da se bore proti vsem nasprotnikom, domačim in tujim, kateri hočejo preprečiti slogu med slovanskimi ljudstvi zgolj zato, ker je to v interesu gotovih klik, katere bi radi imele posemzne slovanske narode zopet za svoje molzne krave.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebna in navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za ona, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Narodite pri: **KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.**
216 West 18th Street New York, N. Y.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamč Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37.800 Premožjenje \$5,000,000

SOLVENOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pešeni in nadoštelni podporni organizaciji, KRANJSKO SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če so nial član ali članica te močene in bogate katoliške podperne organizacije, prudi se in pristopi tako.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK. — KOT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILI TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Kampanja za šesto vojno posojilo

Ottawa. — Med tem, ko ljudje v Združenih državah hitijo zbirati trinajst milijonsko vojno posojilo, so pa Kanadčani dne dni pričeli kampanjo za šesto vojno posojilo od začetka te vojne.

Kanadsko posojilo, ki je zdaj razpisano, ima določeno vsoto \$1,100,000,000, kar se zdi v primeru z ameriškim posojilom skoro da neznatno, toda če pa se primerja prebivalstvo obeh dežel tedaj je kanadsko posojilo enako ameriškem, kar pomeni posojilo, ki ga je razpisala Kanada, znaša približno sto dolarjev na vsakega prebivalca v Kanadi.

Ako se potem še upošteva dejstvo, da je to že šesta kanadska kampanja za nakupovanje bonдов, odkar se je pričela ta vojna, potem je jasno, da so Kanadčani že veliko posodili svoji državi, da je mogla izvajati svoj vojni program s katerim pomaga svojim zaveznikom in Angliji.

Takom zadnje kampanje v mesecu oktobru lanskega leta, je kupilo vojne bonde preko dva milijona oseb in skupno posojilo je znašalo 991 milijonov. To pot je vsota vsjega in se od ljudstva pričakuje, da bo pokupilo še več bonдов. Vzelo bo najbrž tudi nekoliko več časa za doseg določenega cilja posojila, nego pri prejšnjih posojilih.

Vpoštevati je namreč treba, da je obdobje zdaj že doseglo stopnjo spretnega plačevanja, kar večini ljudi ne pušča bogve kakšnega odvratnega denarja, katerega bi mogli stalno nalagati v bonde ali prihranke. Davčni odbitki od plač in mezd so v veljavi že od lanskega septembra in to se pozna posebno delavcem, tako, da je skoro nemogoče misliti, da bi se moglo spraviti skupaj večjo vojno posojilo.

Drugo dejstvo, ki daje misliti, da bo sedanje posojilo nekoliko težje spraviti skupaj prejšnja manjša, je to, da je v kanadskih trgovinah še vedno na prodaj precej dragih luksurnih predmetov, ki niso ravno potrebne za življenje, a vkljub temu vabijo one, ki imajo denar, da jih kupijo in tako investirajo denar za osebno komodnost in razkošnost, namesto za nakup bonдов. V Angliji je zdaj napredaj veliko manj luksurnega blaga, nego v

Kanadi. Amerika seveda ima še dovolj te vrste blaga.

Kanadčani, ki so se vrnili pred kratkim iz New Yorka so začuden pripovedovali, kaj so vse videli tam dol. Niso se mogli prečuditi dejstvu, da razkšno bogate trgovine v eni izloži pozivajo svoje odjemalce oziroma publiko, naj kupi vojne bonde a po drugi strani pa je videti v nasprotni izloži napis, ki opominja da je dobro kupiti blago, ki je še na razpolago, preden cene poskočijo višje, ali preden bo pričelo tega blaga zmanjkovati.

Tega v Kanadi seveda ni več, toda nepotrebnega nakupovanja ne ravno neobhodno potrebnih stvari je pa vendarle

še precej. Ljudje, ki imajo denar na razpolago za take stvari, še vedno radi zapravijo iste za komodnosti, ki jih je še dobiti, pa če jim je istih res nujno potrebno ali ne.

Premier W. L. Mackenzie King je Kanadčane posvaril, naj se zavedajo, da smo pred odločilno uro, ko bo treba žrtvovati kar največ mogoče, da se stre sovražnika. Združene sile zaveznikov bodo kmalu skupno napadle sovražnikove trdnjave in naša dolžnost je, da smo pripravljeni na žrtve, ki bodo omogočili gotovo zmago.

Geslo nove kampanje naj bo: "Podprimo napad!"

Ženski uvodnik v kanadskem listu

Pisatelj Richardson je v svojem članku zapisal, da krutost, ki jo otroci vršijo nad živalmi, se v poznejšem življenju kaj kaj rada prenese na ljudi. In iz tega razloga je važno, da se baš v tem času leta naglasi Richardsonovo ugotovitev. Sedaj ko so se pričeli vračati z juga ptički, ki si bodo gradili gnezdeca v drevmu in po slemenih hiš in in drugih poslopij, marsikateri deček in tudi deklica pohiti, da najde kako tako gnezdece in ga razdere ali morda celo zaduši ali na drug način umori nedolžne in nebojžljene mladičke.

Ugovarjati bode, da otroci pri tem ne mislijo nič slabega ali da sploh ne vedo, kaj zagrešijo, ko umore drobnega ptička. Pa oni vedo, prav dobro vedo in čisto zelo uživajo pri mukah drobne stvarce, ki pogine v njih otroških rokah. Spomnimo se družine, kjer so imeli same dečke in ti dečki so slednjemu pomlad kje v kakem gnezdecu ugrabili mladičko kanalu potem, ko so se zvalili, ter jih držali v rokah, medtem ko je ptica starka kričeče letala okrog njihovih glav in prosila, naj ji vrnejo njena deteta. Stariši teh dečkov so se s to sadistično igro zabavali in so mislili, da je to nekaj čisto naravnega za fantje.

Na misel nam pridejo tudi otroci, ki so ob vsaki priliki lovili metulje, katerim so potem počasi in s slastjo trgali od telesa perutnice in noge ter šipalke. Preostala telesa teh živih mučičnikov so potem za-

kopali, kakor se pokoplje človeka, ki umrje.

Ali je mogoče takim otrokom vcepiti plemenita človeška čuvstva, ki se bodo izogibala krutosti? In ali jim je sploh mogoče dopovedati, da so taka dejanja, ki jih vrše nad brezmočnimi živimi stvarmi, sadistična in nevredna človeka? Ali pa morda mislite, da se morda dober človek tak roditi?

Odgovor na ta vprašana lahko najdemo v nacistični Nemčiji, kjer so naciji v mladini in posebnost v otrocih gojili krutost ali nagib do nje. Primerjajte potem takega nemškega otroka, ki so ga naciji vzeli starišem ter ga vzgojili za novired, z otrokom, ki je zrastle v angleškem ali ameriškem domu, kjer je vzgoja vključevala vcepjanje dobrotnosti napram živim stvarim in kjer je bil otrok kaznovan za vsako kruto dejanje napram ptičkom ali drugim živalim. Prvi je v svoji krutosti činičen in brezsrčen, drugi življenje ceni in ga varuje ter brani pred sovražniki.

Vsi vemo, da je nekaj odvratnega v otroku, ki je krut in zato morajo stariši zgodaj strbeti, da to sadistično nrv v otroku omilijo. Veliko pomaga, da je pri hiši kaka domača žival, kot pes, ptiček, itd. Od psa na pr. se more otrok naučiti dobrotnosti, ker pes je dobra žival, ter avesta žival. Od mačke se seveda otrok ne more naučiti dobrotnosti srca, ker mačka je sebična in tudi kruta.

Vsekakor pa je za otroke in njegovo vzgojo zelo koristno, ako ima v domači hiši odgovornost, ki mu velewa, da mora lepo ravnati z domačimi živalmi, ki imajo isto pravico do življenja, kot on sam in ki so poleg tega človeku še bodisi v zabavo ali pa v korist. Otroci, ki imajo radi živali, se dobri otroci, ter bodo dobri ljudje, ki se bodo s svojimi soljudmi dobro razumeli in ne bodo odrinjali drugih od materialnih in drugih pridobitev z obema komolecema, kakor da so oni sami na svetu.

Poleg krutosti ki jo kažejo, mnogi otroci obojega spola napram živalim, je pa še ena druga krutost, ki jo otroci radi kažejo napram svojim tovarišem in napram ljudem sploh. Ta krutost je kazanje na telesne hibe drugih in posmeho vanje radi tistih. To napako najbrž privzgoje v otrocih stariši sami, ki pred otroci de-

POZNANJE VREMENA JE ZELO VAŽNO

Ruski vojaški in mornariški meteorologi proučujejo vreme na New York vseučilišču.

lajo opazke o tem, kako ta ali oni izgleda v njih očeh. Ali pa se smejejo, če otrok pove kako okroglo na račun hibe kaknega človeka.

Na videz bi se morda zdelo to nedolžno, toda ni. Otroci so s to svojo krutostjo že marsikateremu svojemu šolskemu tovaršu ali tovarišici uničili življenje, ker je njih posmeho vanje vcepilo otroku s hibo kompleks inferiornosti, ki mu je napravil življenje še stokrat mučnejše, kot bi drugače bilo. Ker pa se bolesti, ki jih nosijo nesrečniki v srcu ne vidijo, se otrokom dopuša, da se posmehujejo manj srečnim posameznikom, ki so se rodili s kakšno hibo. Stariši in otroci bi morali pomisliti, da se kaj lahko pripeti tudi normalnemu človeku, da radi kake nesreče ali boleznj postane pokvarka, ali človek s hibo, ki je lahko predmet posmeha nekim in slabo vzgojenim.

BREZMESNI TOREK V KANADI.

Ottawa. — "Brezmesni torki" se bodo pričeli uvajati v Kanadi s četrtnim majem, kakor je danes nagnanil vladni urad za oene. Ti brezmesni torki bodo nekakšni predhodniki splošnega racijoniranja mesa, ki se bo pričelo v mesecu maju.

KANADA BO MORDA UVAŽALA AMER. DELOVNO SILO.

Ottawa. — Kanadski delavski minister H. Mitchell, je povedal nižji zbornici, da se ne bo rekrutiralo farmarskih delavcev v Kanadi za delo v Zdr. državah, pač pa se bo najbrž poskušalo dobiti v Kanado ameriške delavce, da bodo pomagali popraviti preriške žitne pridelke in pa tobačno listje v Ontario.

NEMCI SE VKLEPAJO VOJNE UJETNIKE.

Ottawa. — Iz departmenta za zunanje zadeve je bilo dana uradno poročilo, ki trdi, da Nemci še vedno vklepajo vojne ujetnike Anglije in Kanade.

Izjava departmenta se glasi, da vkljub mnogim apelom, ki so bili naslovljeni na nemško vlado v tej zadevi s posredovanjem švicarske vlade, je vklepanje vojnih ujetnikov še vedno v veljavi v nemških taboriščih.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini iz nazi-fašističnega vpada v domovino

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal Rev. K. Zakrajšek

Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" pripoveduje, kako je Hitler nastavljal lnanice in zanke in pripravil "strup" za Jugoslovane in njihovo državo že dolgo prej kot jo je napadel. Z napadom je odprl zatvornice, skozi katere se je pričelo razlivanje "morje bridkosti" na Slovenijo in ostalo Jugoslavijo. Kakor strašni "Intervni" so Nemci, Italijan in Madžar planili na naše ljudi in njihovo zemljo.

Knjiga je fino izdelana, ima 207 strani in je vezana v platno.

Stane \$2.50

Postilna in zavarovalniška plačana.

Naročite knjigo — "KO SMO ŠLI V MORJE BRIDKOSTI". — Vsak Slovenec bi moral čitati to žalostno zgodovinsko zgodbo slovenskega naroda. — Naročite jo lahko pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York City

SENATOR IZ UTAH HVALI ZAVEZNIKE.

Senator Thomas iz države Utah, je zadnji teden v nekem govoru v Carnegie Hall v New Yorku izjavil, da so zavezniki "v bistvu ujedineni, ker se borijo proti slabosti v svetu," in je s tem odbil poskuse Osišča, da zanese prepir med nje.

Ta vojna, je dodal senator, je prav za prav vojna med pravico in krivico. Hitler, Mussolini in Japonci se borijo proti demokraciji in svobodi vseh narodov. In svoboda je ona, ki veže vse zaveznike.

"Naši nasprotniki," je rekel senator Thomas, "bi nam hoteli dopovedati, da Kitajska ni še zrela za demokracijo v našem smislu, da je Rusija še država samovolje ter da ima Britanija več interesa na tem, da zadriž neenakosti svojega imperija nego da razvije teorije o sodelovanju v okviru skupnosti narodov."

Senator je ovrgel vsako teh trditve posebej. Glede Kitajske je povdaril, da je od samega začetka znala, kaj pomeni začloveka imeti pravico. Kitajec je vedno lahko posedoval in razpolagal s svojo lastnino, in to je pravo bistvo ekonomske demokracije. On je vedno lahko šel, kamor je hotel, in živel kjer je želel. On si je vedno pristo izbiral svoj poklic in doseči najvišje položaje, ako je prestal izpite. "V celi kitajski zgodovini," je povdaril senator, "nikdar ni bilo diktatorja, ki bi upal onemogočiti Kitajcem izvrševanje teh osnovnih individualističnih karakteristik vsakodnevnne demokracije."

V Rusiji — je rekel senator — je duh ujedinenja dosegel komunistični cilj. Ta je prinesel vzgojo vsemu narodu; prinesel je enakost obeh spolov v ekonomskem, političnem in socialnem pogledu; zgodovina ne pozna dobe v kateri bi ženski vojniki, ženski zdravniki, ženski pomorski častniki dosegli take uspehe kakor v se-

Note

za KLA VIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Maribor Waltz
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtu
- * Oj, Marička, peglja!
- * Barčica
- * Mlad kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajeriš
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vahda Polka
- * Zidana mreža
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvezdi sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine
- * Kadar boš ti randrat sel

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Naročite pri: Knjigarni Slovenic Publishing Co. 216 West 18th St. New York

danji Rusiji. "Sila ruske revolucije," je nadaljeval senator Thomas, "je izražena v energiji mladine te velike nacije. Žene in otroci velikih nacij so sposobni neverjetne energije, ako imajo primerno vodstvo. Ruska mladina je okusila svobodo in jo je pozdravila. Danes se ruska mladina bori za svobodo in za njo umira. Cela Rusija je v borbi in duh svobode mladine vodi od zmage do zmage."

Z ozirom na kritiko proti Veliki Britaniji je senator izjavil, da vsak Anglež, ki zna misliti, se zaveda, da moč narodov angleškega imperija in njihovih naravnih zaveznikov; ki so si jih pridobili, ker so svobodni, dela Veliko Britanijo mnogo bolj močno, kot je kdaj bila v svojim imperialističnih zasnovah." Silo angleškega naroda, ki jo je pokazal o priliki Dunkirka, je naravnost izjavjal iz vzgojnih in socialnih zakonov Velike Britanije zadnjih 20 let.

"To je moč zaveznikov in združ. narodov," je povdaril senator Thomas. "Ustvarjena je zveza narodov, bratstvo za skupne cilje narodov, ki se borijo za svoje pravice, narodov, ki čutijo, da so priklieani da vstvarijo nov svet, narodov, ki se ne bojijo braniti svobodo kjerkoli treba."

Nova zaloga knjige: Modern Encyclopedia

Mnogo rojakov je nas vprašala ako je mogoče še dobiti knjigo: "Modern Encyclopedia" (v angleškem jeziku), ki smo jo oglaševali pred dvema letoma. Ravno zdaj je izšel novi zvezek Enclopedija, ki je razširjen tudi na to, da vzame vpoštev dogodka in osebnosti, ki so pršle v javnosti v letu 1941-1942. Knjige vsebuje 1.180 strani, 1.100 slik in risb in je trdo vezana v platno. Črke in tisk je popolnoma nov. Knjiga tehtja 3 funte. Stane \$3.98. Postilna in zavarovalniška plačana. Kdor med rojakom želi, se naj da izdajo Modern Encyclopedia — leta 1943, naj jo naroči pri: — Knjigarni Slovenic Publishing Company, 216 West 18th Street, New York.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini George W. Barnwell

Podlage za mehansko znanje si morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popljuje in v slikah pokazuje temeljna dela mehanika. Razloži vse nastanko, kar mora imati najboljši mehanik. Pojasnjuje vporabo vsakega stroja, orodje in metode (blue prints). 1000 slik in risb. 576 str.

Cena \$1.98

No glede na to, ali ste žele početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. **NAROČITE JO DANES!**

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAZBO

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

15

Ob lastnem glasu se predrami in tuje bulji okrog sebe. Dvakrat, trikrat mora pogledati preden spozna zdravnika. Potem pa — kakor da se mu je nenadoma posvetilo:

"Oho, že nazaj, doktor? A kje je Kurt? In kaj je s stavo? Ali bomo pili ali ne?"

Zdaj so ženske mahoma pokoncu. Celo krepostna Hermina objame Seelinschegg, čeprav je še ves slinast, Hilda se stiska k njemu in Mija uide nadlogarja iz objema.

"Kakšna stava, gospod dvakrat?" hiti vse hkratu. "Kdo je stavil? Povej Anton, srček moj, kaj ste spredli?"

Moški odklanjajo, gospodar škriplje z zobmi in Haberman celo žuga s pestjo, toda ženske so kakor zid okrog dvakrat, ki se drži v pijani blaženosti.

"S Kurtoni smo stavili. Meto bo speljal pravi. — Šterjakovo, ki se moži. — Deset soškov piva. On ali pa mi."

"Prokleta žlobudra!", krepko spusti nadlogar pest na mizo. "Cucelj mu dajte —"

Iz vršiča smeha in zgraznanja stopi Irma pred moža. Pol-drugo glavo je manjša od njega, vendar zdravnik zardi, ko se črna zabliška v ženinah očeh.

"Čedna bratovščina, Valter! Fej!"

Družba se je razhajala.

"Prokleto gnezdo!" robanti sam vase sodnik. "Kaj je treba vsakega tega! Zlodej naj me vzame, če še letos ne za-

prosim kam drugam. Naj se le pride kako drugo teslo nekaj časa pokorit semkaj. Hans Binder je rojen za višje naloge."

Jezno stopi pred večko zrelo in ogleduje skrokani obraz. Čemu je neki treba toliko vršiča za prazen nič? Zakaj pa so Nemci in čemu jim je dana oblast, ko takole slepomišljivo, mesto da bi enkrat za vselej s kratkim dekretom uredili zadevo!

Nak, doktor Binder se sploh ne bo mešal več v take otročarije. Izdelal bo načrt in ga poslal naravnost notranjemu ministru. Nemška šola, nemški uradi in nemška čerkev! Da, cerkev, to je poglavitno! Dokler bo vindišar tam

dečival petuho, ga ne bo zlodej vzela, kakor hitro mu pa v cerkvi oblečejo nemško srjaco, bo Nemec. Avstrijska politika ni vredna pečene lupine.

"Ali vas je tako potrla, ko smo vas razkrinkale?" poredno stopi k njemu gospa Leckerjeva. "Meni se je že dolgo zdelo, kakšno je vaše — narodno delo —"

"Schmarn!" strese sodnik za glavo. "Pravkar prekinitvam vse te neslunsti. Sploh pa pojdem odtod."

"Ala," šepne sodnikova Irma, "naš očka že dobiva mačka. Tedaj ga vselej popadejo moralni krči in visoki načrti. Smili se mi le tisti, kogar bo danes naš Hans sukal s svojimi paragrafi!"

Pri fari je pravkar odzvonilo dan. Po vseh žvrgole ptiči in nad Dravo se kakor tunčica lahno vije komaj vidna megla. Hiše se dremljejo v jutranji sivini, ko zapuščata gospoda Klebrov krov. Samo Haberman še posesti z ženo in oče Kleber modraje.

"S temi ljudmi je križ. Vsak se brž naveliča. Sodnik bi hotel čez noč postati vršič sodni svetnik. Za trenutek res zagori kakor slama, potem ga pa že piči druga muha in začne z malodušnostjo podirati, kar je prej z verno gradil!"

"Kaj se jezite, gospod Kleber," srka Haberman konjak kakor da že celo večnost ni pokusil nobene pijače, "gospodje smo vendar mi in raja nam mora biti pokorna."

"Gospod je tale," pomane gospodar desni palec ob kazalec, "in kjer je kaj prilike, bi jo morali vselej izkoristiti. In vam povem prav zavpno. Šterjaka sem jaz nagovoril, da bo dal Meto Završkemu. Seve, dekletu nič kaj ne diši v hribe, toda pomislite, kakšno novo trdnjavo si s tem postavimo!"

"Čemu se potem Kornbrenner meša vmes?"

"Čisto po mojem načrtu in samo zato, ker vindišarjem ne zaupam —" se zakrohče tolsti hotnik in razlaga svojo zamisel. Šterjaki so se sicer res navzeli nemškega duha, po krvi so pa le vindiški, in tudi doma govore še zmeraj vindiško. No, Završani so pa zelo zagrizeni. Stari je imel svoj nos pri vseh vindiških društvih in zavodih, a mladi ne bo dosti drugačen od njega. Tam bi zato Mojca morala vzeti vajeti v roke in speljati na pravi tir. Kaj lahko bi se tudi zgodilo, da bi Završani mlado pretentali in jo spravili podce. Za tak primer in da Meta sploh ne bi smela in mogla kloniti, bi prišel kakor nalašč madež, ki bi ga nevesti Kornbrenner pripravil za poročni dar.

"Zdaj nam je nemara ta nesrečni dvakrat vse podrl," se praska oštr po temenu. "Če bi tudi ostali molčali, bo Hilda brez dvoma zasrbel jeziček. To je vrag, ko se moramo zadovoljiti celo z županovo vindiško krvi! Avstrijska zakonodaja spada s svojo liberalno širokogrudnostjo že zdavnaj v ropotnico! V takih razmerah ni čudno, če že vsaka smet sanja o neklih pravcih."

"Škoda, ko nam niste skraja bolj pokazali mreže," zažeha Haberman; žena si dolgočasno mene oči, nakar gospodar spremi odhajajoča do praga, kjer jim prihiha Luka naproti.

"Kaj tudi ti še ne spiš?" se zavzame Kleber. "Si spremil gospoda?"

Grobar s dvomljivim pogledom na Habermanova prikima.

"Kaj pa je!" se loti Kleberja nemir.

"Nemara ne bo nič hudega," se obotavlja Luka in počasi pove, da je blizu Šterjakeve hiše nekdo iz zasede napadel avskulanta ter ga z nečim lopnil in podrl na tla, še predno je mogel Luka priskočiti na pomoč. V senici pod tepko je moral biti skrit. Kakor duh se je vzel iz teme, samo lopnilo je in ga že ni bilo več. Kornbrenner je zastokal in omahnil, Luka se je potlej dolgo mučil z njim, preden ga je spravil toliko k zavesti, da sta mogla domov. Grede je avskulant vso pot omedleval in tudi kri mu je močno tekla.

Zgodovina bitke za prevoz v Zdr. Državah

Bitka za prevoz v kontinentalnem delu Združenih držav je sedaj dobljena. Vendar ni sigurno, da bodo zmage, ki so bile doslej izvojevane, tudi ostale stalne.

Urad za vojne informacije OWI smatra, da je poznavanje celega vprašanja prevoza od strani javnosti potrebno, ako se želi sodelovanje javnosti pri izvrševanju vladnega programa za čuvanje gume in vozov.

V svrhu, da bi se javnost upoznala s temi dejstvi, je OWI natančno preiskala celi problem vojaškega in civilnega prevoza.

Obrtna društva in delavske unije ter posamezne prevozne kompanije, kakor tudi vsi vladni uradi, ki se bavijo s prevozom, so bili konsultirani, predno je bil izdelan sledeči pregled.

Te-le so bile zmage prevoza v preteklih dveh mesecih:

1. Prevoz po železnici je znatno boljše, nego v zadnji svetovni vojni. Železnice prevažajo čete in civiliste podobno in brez zamud.

2. Avtobusi, tramvaji in razne vrste drugih vozil, prevažajo delavce do tovarn in doma.

3. Hladilni vozi, ki so se navadno vračali prazni na zapad in na jug, sedaj vozijo tovore, kadar se vračajo.

4. Vozovi-cisterne prevažajo velik del petroleja, ki bi v mirnem času šel po vodi "Big Inch" dovodna cev za petrole iz Texasa, se vije proti vzhodu in dobavlja že 60.000 sodov petroleja za dan v Norris City, Ill.

5. Barke, ki so po navadi ležale nevporebljene, vozijo sedaj tovor po rekah in kanalih.

6. Tovorni avtomobili, ki so se po navadi vračali prazni, se zdaj vračajo polni tovara.

7. Aeroplani se vedno prevzemajo potnike, ki imajo prednost. Nasprotno pa so nepovoljne

Knjiga je posebno privlačna kot darilo za mladeniča, ki se zanima za naravo

V knjigi je natančno opisano življenje posameznih živali, ptic, rib na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro stvarstvo, knjigo bral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjavno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem prihranku POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitek bral lovec, ker navede in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribič, ker so v knjigi naštet vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in priprave dovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje senavec, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnoteke na suhem kot v vodi doma. — Vesana je v močno platno s slatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK

(Nadaljevanje prihodnjč.)

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOVEM Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI VSEBINA ATLABA

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radevednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nesprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladišče svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globočino oceanov in jazer, dolgotrajnih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

SEDAJ 40 centov PO POŠTI V URADU — 35 CENTOV 48 VELIKIH STRANI

MART NE ODGOVARJA

Leta 1938 so ameriški znanstveniki in radijski tehniki pod vodstvom vodje Haydnovega planetarija dr. Clyde Fishera napravili zanimiv poskus. Nekoga dne, ko so izračunali, da bo Mart zemlji najbližje, so na radio postaji v Baldwin, L.I. poslale radijske znake v kotu 30 stopinj proti Martu. Ti znaki bi morali prispeti v treh minutah in 15 sekundah na Mart in po isto tolikšnem času bi se morali od tam reflektirani vrniti na zemljo. Za sprejem teh reflektiranih valov je bilo v Združenih državah pripravljenih 40 oddajnih in sprejemnih postaj. Da bi ne bilo motenj pri eksperimentu, so ameriške radijske postaje ob tem času počivale. Astronomi in tehniki so čakali nekaj časa na odziv z Martu, pa ga ni bilo. Pri vsem poskusu ni šlo za kakšno brežično zvezo s "prebivalci" Martu, v katere znanost danes ne verjame več, temveč za ugotovitev, kako se širijo brežični valovi v svetovni prostornini. Po uspehu, oziroma neuspehu je soditi, da se valovi sploh niso prebili skozi zemeljsko ozračje v prostornino.

NOVI ANGLEŠKI BOJNI COLNI

Iz Londona poročajo, da so pred Southamptonom preizkusili te dni bojni motorni čolni novega tipa, in da je preizkušnja zelo uspešna. Čoln je dosegel brzino 4 vozlov, ali nad 80 milj na uro.

SLANIKI KOT PTIČJE STRAŠILO

Zanimiv način, da si obvarujemo svoje črešnje, si je izmislil neki nemški sadjar. V njegovem sadovnjaku, ki daje priznana dober sad, je videti na nekem drevesu obešene — slanike. Po njegovem zatrdilu imajo vrabci poseben odpor proti nasoljenim slanikom in njih duh jih odvrača, da se ne lotijo črešenj. Res je to, da se v njegovem sadovnjaku, odkar visijo tam slaniki, niso več pokazali vrabci. — (Seveda, to je bilo še pred vojno; dandanes še teh slanikov Nemcem primanjkuje.)

TRIZE LAHI UBITI NA PIVKI

Pred nedavnim so bili v Lutharju na Pivki ubiti trije Italijani. Ker krivcev niso mogli dobiti, so se italijanske okupatorske oblasti — strašno množično — ustrelili so 34 vaščanov, 6 so jih obesili ter poimenovali kar 7 bližnjih vasi. Brez strehe je ostalo 840 ljudi.

SLOVENCI, KUPUJTE BONDE DRUGEGA VOJNEGA POSOJILA

Bojaki v celi državi New York naj vsak nakup Vojnih bondov naznanijo zakladniškemu oddelku Združenih držav ter se v ta namen poslužijo spodaj priobčenega kupona.

WAR BOND PURCHASE ADVISE COUPON

War Saving Staff U. S. Treasury Department, 1270 Sixth Ave., New York, N. Y.

(Sirs)—This is to advise you that on (date)

I (we) have purchased War Bonds, amounting to \$..... of maturity value as my (our) contribution towards buying the PT Boats allotted to the residents of Yugoslav origin in the State of New York.

Respectfully Name Address

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzavestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebno.